

Claus Sørensens Fond Holding A/S

Esbjerg Brygge 28
6700 Esbjerg
CVR-nr. 34692300

Årsrapport 2018

Godkendt på selskabets generalforsamling, den 15.03.2019

Dirigent

Navn: John Riis Andersen

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
Virksomhedsoplysninger	1
Ledelsespåtegning	2
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	3
Ledelsesberetning	6
Koncernens resultatopgørelse for 2018	9
Koncernens balance pr. 31.12.2018	10
Koncernens egenkapitalopgørelse for 2018	14
Koncernens pengestrømsopgørelse for 2018	15
Koncernens noter	17
Modervirksomhedens resultatopgørelse for 2018	29
Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2018	30
Modervirksomhedens egenkapitalopgørelse for 2018	32
Modervirksomhedens noter	33
Anvendt regnskabspraksis	37

Virksomhedsoplysninger

Virksomhed

Claus Sørensens Fond Holding A/S
Esbjerg Brygge 28
6700 Esbjerg

CVR-nr.: 34692300
Stiftet: 22.08.2012
Hjemsted: Esbjerg
Regnskabsår: 01.01.2018 - 31.12.2018

Telefon: 75129644

Bestyrelse

Annette Bjerring Kristensen, formand
Kristoffer Jarl Kristensen, næstformand
John Riis Andersen
Karoline Amalie Kristensen

Direktion

John Riis Andersen, administrerende direktør

Bank

Sydbank A/S
Kongensgade 62
6700 Esbjerg

Revisor

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Dokken 8
Postbox 200
6701 Esbjerg

Ledespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 01.01.2018 - 31.12.2018 for Claus Sørensens Fond Holding A/S.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2018 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2018 - 31.12.2018.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Esbjerg, den 28.02.2019

Direktion

John Riis Andersen
administrerende direktør

Bestyrelse

Annette Bjerring Kristensen
formand

Kristoffer Jarl Kristensen
næstformand

John Riis Andersen

Karoline Amalie Kristensen

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejerne i Claus Sørensens Fond Holding A/S

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Claus Sørensens Fond Holding A/S for regnskabsåret 01.01.2018 - 31.12.2018, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2018 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2018 - 31.12.2018 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, fortager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncernregnskabet og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncernregnskabet og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet eller årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Esbjerg, den 28.02.2019

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33963556

Jørn Jepsen
statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne24824

Mikael Grosbøl
statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne33707

Ledelsesberetning

	2018 t.kr.	2017 t.kr.	2016 t.kr.	2015 t.kr.	2014 t.kr.
Hoved- og nøgletal					
Hovedtal					
Nettoomsætning	2.370.258	2.184.960	2.228.045	2.252.679	2.082.274
Bruttoresultat	1.124.396	1.024.873	1.043.834	1.001.784	869.289
Driftsresultat	212.416	220.293	214.606	237.072	241.048
Resultat af finansielle poster	(29.718)	(10.559)	(11.099)	(1.334)	(8.634)
Årets resultat	130.986	158.628	152.563	177.476	176.839
Årets resultat ekskl. minoriteter	95.020	117.109	108.859	131.282	133.659
Samlede aktiver	3.369.459	2.649.092	2.742.697	2.601.519	2.308.923
Investeringer i materielle anlægsaktiver	314.427	158.088	347.484	253.309	161.843
Egenkapital	1.546.691	1.467.561	1.379.896	1.236.171	1.111.110
Pengestrømme fra driftsaktivitet	208.950	298.852	316.671	238.361	258.817
Pengestrømme fra investeringsaktivitet	(365.564)	(167.581)	(339.058)	(243.320)	(219.003)
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet	313.350	(75.536)	55.546	(72.400)	17.167
Gennemsnitligt antal medarbejdere (stk.)	2.540	2.205	2.385	2.311	2.196
Nøgletal					
Bruttomargin (%)	47,4	46,9	46,8	44,5	41,7
Egenkapitalens forrentning (%)	8,7	11,1	11,7	15,1	16,9
Soliditetsgrad (%)	36,2	43,6	39,5	37,6	38,2
Likviditetsgrad	244,2	216,3	185,2	166,0	190,8
Overskudsgrad	9,0	10,1	9,6	10,5	11,6

Hoved- og nøgletal er defineret og beregnet i overensstemmelse med Den Danske Finansanalytikerforenings "Anbefalinger & Nøgletal 2015".

Nøgletal	Beregningsformel	Nøgletal udtrykker
Bruttomargin (%)	$\frac{\text{Bruttoresultat} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$	Virksomhedens driftsmæssige gearing.
Egenkapitalens forrentning (%)	$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Gns. egenkapital inkl. minoriteter}}$	Virksomhedens forrentning af den kapital, som ejerne har investeret i virksomheden.
Soliditetsgrad (%)	$\frac{\text{Egenkapital ekskl. minoriteter} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$	Virksomhedens finansielle styrke.
Likviditetsgrad	$\frac{\text{Omsætningsaktiver} \times 100}{\text{Kortfristet gæld}}$	Koncernens kortsigtede betalingsformåen.
Overskudsgrad	$\frac{\text{Driftsresultat} \times 100}{\text{Omsætning}}$	Koncernens indtjeningssevne.

Ledelsesberetning

Hovedaktivitet

Claus Sørensens Fond Holding A/S koncernens aktiviteter består af produktion og salg af maritimt redningsudstyr i underkoncernen Viking Life-Saving Equipment A/S. Dattervirksomheden Claus Sørensen A/S driver isværker, fryse- og kølehuse og rejepakkeri, og underkoncernen Blika A/S produktion og salg af intelligente opbevaringssystemer mv. Koncernen besidder desuden en portefølje af udlejningsejendomme i Claus Sørensen Ejendomme A/S.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

Årets resultat

Årets omsætning udgør 2.370 mio.kr. mod 2.185 mio.kr. sidste år. Det ordinære resultat før skat for koncernen udgør 182,7 mio.kr. mod 209,7 mio.kr. sidste år.

Årets resultat efter skat og før minoritetsinteressers andel af resultat udgør 131,0 mio.kr. sammenlignet med 158,6 mio.kr. sidste år.

Årets resultat er lavere end de tidligere udmeldte forventninger. Dette er dog begrundet i omkostninger vedrørende køb og integration af Norsafe AS, hvorfor ledelsen anser årets resultat for tilfredsstillende.

Investeringer

Koncernen har også i 2018 foretaget betydelige investeringer med henblik på at udvide og rationalisere kapaciteten. De samlede nettoinvesteringer i materielle og immaterielle anlægsaktiver i 2018 udgør 314,4 mio.kr.

Kapitalberedskab

Claus Sørensens Fond Holding A/S-koncernen er velkonsolideret. Soliditeten udgør 36,2% mod 43,6% sidste år. Egenkapitalen pr. 31.12.2018 ekskl. minoritetsinteresser udgør 1.218,3 mio.kr. mod 1.155,9 mio.kr. sidste år.

Usikkerhed vedrørende indregning og måling

De danske skattemyndigheder har foretaget en væsentlig forhøjelse af koncernens danske indkomst for årene 2006-2011. Koncernen har betalt skatteforhøjelsen på 73 mio.kr., men registreret denne skat i balancen som et tilgodehavende. Landsskatteretten har i september 2018 givet koncernen delvist medhold, hvorfor der i januar 2019 er tilbagebetalt i alt 39 mio.kr. vedrørende perioden 2006-2009. Afgørelsen er dog påklaget til byretten med påstand om, at forhøjelsen skal nedsættes til 0.

Forventet udvikling

Ledelsen forventer et resultat for 2019 på et højere niveau end i 2018.

Ledelsesberetning

Særlige risici

Valutarisici

Koncernen afsætter en betydelig andel af sine produkter på eksportmarkeder, hvorfor koncernens resultat og konkurrenceevne påvirkes af ændringer i kursen på specielt USD, USD-relaterede valutaer samt valutaer i Europa, som bevæger sig frit mod EUR. Koncernen kurssikrer den del af den udenlandske ordreindgang, der ikke er EUR relateret. Ordrebeholdningen pr. 31.12.2018 er sikret på et niveau, som ligger over statusdagens kurs.

Redegørelse for samfundsansvar

Med henvisning til årsregnskabslovens § 99a om modervirksomhedens politikker for samfundsansvar, menneskerettigheder og klimapåvirkning skal det oplyses, at moderselskabet ikke har sådanne skriftlige politikker.

Det skal i den forbindelse oplyses, at det er selskabets klart erklærede hensigt i enhver henseende og til enhver tid at drive en redelig og ansvarlig virksomhed, der overholder love, bestemmelser og menneskerettigheder.

Dattervirksomhederne Viking Life-Saving Equipment A/S og Claus Sørensen A/S har skriftlige politikker på området. Der henvises til ledelsesberetningen i årsregnskabet for Viking Life-Saving Equipment A/S og Claus Sørensen A/S.

Øvrige datterselskaber har ikke skriftlige politikker på området, som efterlever kravene i årsregnskabslovens § 99a, da disse selskaber ikke er omfattet af lovens paragraf.

Det er dog på lige fod med moderselskabet deres klart erklærede hensigt i enhver henseende og til enhver tid at drive en redelig og ansvarlig virksomhed, der overholder love, bestemmelser og menneskerettigheder.

Redegørelse for det underrepræsenterede køn

Det er koncernens mål, at alle vores medarbejdere skal føle, at de har de samme muligheder for karriereudvikling og lederstillinger – uanset køn. Ledelserne i alle selskaber i koncernen vil sikre lige muligheder for mænd og kvinder og arbejde for en bedre balance mellem mænd og kvinder på samtlige niveauer i virksomheden.

I moderselskabets bestyrelse er der en ligelig fordeling mellem kvinder og mænd. Andelen af det underrepræsenterede køn i datterselskabernes bestyrelse udgør mellem 0 og 50%.

Begivenheder efter balancedagen

Der er fra balancedagen og frem til i dag ikke indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

Koncernens resultatopgørelse for 2018

	<u>Note</u>	<u>2018 t.kr.</u>	<u>2017 t.kr.</u>
Nettoomsætning	1	2.370.258	2.184.960
Produktionsomkostninger	3	(1.245.862)	(1.160.087)
Bruttoresultat		1.124.396	1.024.873
Administrationsomkostninger	2, 3	(911.980)	(804.580)
Driftsresultat		212.416	220.293
Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder		3.333	3.997
Indtægter af andre finansielle anlægsaktiver		14	81
Andre finansielle indtægter		12.058	16.575
Andre finansielle omkostninger		(45.123)	(31.212)
Resultat før skat		182.698	209.734
Skat af årets resultat	4	(51.712)	(51.106)
Årets resultat	5	130.986	158.628

Koncernens balance pr. 31.12.2018

	<u>Note</u>	<u>2018</u> <u>t.kr.</u>	<u>2017</u> <u>t.kr.</u>
Færdiggjorte udviklingsprojekter		53.912	16.722
Erhvervede immaterielle anlægsaktiver		6.389	4.395
Goodwill		90.911	47.058
Udviklingsprojekter under udførelse		22.879	20.079
Immaterielle anlægsaktiver	6	174.091	88.254
Grunde og bygninger		611.187	577.181
Investeringsejendomme		336.064	378.475
Produktionsanlæg og maskiner		155.282	133.978
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		309.667	240.576
Indretning af lejede lokaler		1.158	1.377
Materielle anlægsaktiver under udførelse		38.232	1.492
Materielle anlægsaktiver	7	1.451.590	1.333.079
Kapitalandele i associerede virksomheder		34.956	32.537
Tilgodehavender hos associerede virksomheder		18.500	15.000
Andre værdipapirer og kapitalandele		18.575	19.077
Andre tilgodehavender		81.747	87.200
Finansielle anlægsaktiver	8	153.778	153.814
Anlægsaktiver		1.779.459	1.575.147
Råvarer og hjælpematerialer		238.127	146.641
Varer under fremstilling		79.001	69.390
Fremstillede varer og handelsvarer		251.064	197.664
Varebeholdninger		568.192	413.695
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		528.354	341.282
Igangværende arbejder for fremmed regning	10	36.280	14.144
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		3	0
Tilgodehavender hos associerede virksomheder		15	0
Andre tilgodehavender		60.730	46.241
Tilgodehavende selskabsskat		60.651	55.919
Periodeafgrænsningsposter	11	41.680	16.554
Tilgodehavender		727.713	474.140
Andre værdipapirer og kapitalandele		49.165	49.174
Værdipapirer og kapitalandele		49.165	49.174

Koncernens balance pr. 31.12.2018

Likvide beholdninger	244.930	136.936
Omsætningsaktiver	1.590.000	1.073.945
Aktiver	3.369.459	2.649.092

Koncernens balance pr. 31.12.2018

	<u>Note</u>	<u>2018 t.kr.</u>	<u>2017 t.kr.</u>
Virksomhedskapital		250.000	250.000
Overført overskud eller underskud		928.278	874.890
Forslag til udbytte for regnskabsåret		40.000	31.000
Egenkapital tilhørende moderselskabets kapitalejere		1.218.278	1.155.890
Egenkapital tilhørende minoritetsinteresser		328.413	311.671
Egenkapital		1.546.691	1.467.561
Udskudt skat	12	51.994	74.720
Andre hensatte forpligtelser	13	80.384	19.404
Hensatte forpligtelser		132.378	94.124
Gæld til realkreditinstitutter		418.882	446.572
Bankgæld		613.866	137.686
Finansielle leasingforpligtelser		296	728
Deposita		6.131	6.000
Langfristede gældsforpligtelser	14	1.039.175	590.986
Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	14	76.556	38.577
Bankgæld		66.004	114.746
Modtagne forudbetalinger fra kunder		87.181	36.624
Igangværende arbejder for fremmed regning	10	6.154	3.177
Leverandører af varer og tjenesteydelser		185.282	121.124
Skyldig selskabsskat		0	9.965
Anden gæld		230.038	172.208
Kortfristede gældsforpligtelser		651.215	496.421
Gældsforpligtelser		1.690.390	1.087.407
Passiver		3.369.459	2.649.092
Associerede virksomheder	9		
Finansielle instrumenter	16		
Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser	17		
Eventualforpligtelser	18		
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	19		
Transaktioner med nærtstående parter	20		
Dattervirksomheder	21		

Koncernens egenkapitalopgørelse for 2018

	Virksom- hedskapital t.kr.	Overført overskud eller underskud t.kr.	Forslag til udbytte for regnskabs- året t.kr.	Egenkapital tilhørende minoritets- interesser t.kr.
Egenkapital primo	250.000	874.890	31.000	311.671
Effekt af virksomhedskøb o.l.	0	(6.319)	0	1.552
Udbetalt ordinært udbytte	0	0	(31.000)	(22.589)
Valutakursreguleringer	0	5.719	0	2.758
Øvrige egenkapitalposter	0	(1.413)	0	(1.254)
Skat af egenkapitalbevægelser	0	381	0	309
Årets resultat	0	55.020	40.000	35.966
Egenkapital ultimo	250.000	928.278	40.000	328.413
				I alt t.kr.
Egenkapital primo				1.467.561
Effekt af virksomhedskøb o.l.				(4.767)
Udbetalt ordinært udbytte				(53.589)
Valutakursreguleringer				8.477
Øvrige egenkapitalposter				(2.667)
Skat af egenkapitalbevægelser				690
Årets resultat				130.986
Egenkapital ultimo				1.546.691

Koncernens pengestrømsopgørelse for 2018

	<u>Note</u>	<u>2018 t.kr.</u>	<u>2017 t.kr.</u>
Driftsresultat		212.416	220.293
Af- og nedskrivninger		152.152	137.000
Andre hensatte forpligtelser		(79)	(16.277)
Ændringer i arbejdskapital	15	(35.787)	39.178
Avance ved salg		(9.316)	0
Pengestrømme vedrørende primær drift		319.386	380.194
Modtagne finansielle indtægter		12.058	13.653
Betalte finansielle omkostninger		(30.123)	(31.212)
Refunderet/(betalt) selskabsskat		(92.371)	(63.783)
Pengestrømme vedrørende drift		208.950	298.852
Køb mv. af immaterielle anlægsaktiver		(49.795)	(10.545)
Salg af immaterielle anlægsaktiver		10.994	69
Køb mv. af materielle anlægsaktiver		(231.200)	(158.088)
Salg af materielle anlægsaktiver		70.329	15.949
Køb af finansielle anlægsaktiver		(23.719)	(1.646)
Salg af finansielle anlægsaktiver		26.706	0
Køb af virksomheder		(155.841)	0
Modtagne udbytter fra associerede virksomheder		5.462	1.680
Udlån		(18.500)	(15.000)
Pengestrømme vedrørende investeringer		(365.564)	(167.581)
Optagelse af lån		395.061	25.622
Afdrag på lån mv.		(28.122)	(51.195)
Udbetalt udbytte		(53.589)	(50.363)
Kontant kapitalforhøjelse		0	400
Pengestrømme vedrørende finansiering		313.350	(75.536)
Ændring i likvider		156.736	55.735
Likvider primo		22.190	(33.545)
Likvider ultimo		178.926	22.190

Koncernens pengestrømsopgørelse for 2018

	<u>Note</u>	<u>2018 t.kr.</u>	<u>2017 t.kr.</u>
Likvider ultimo sammensætter sig af:			
Likvide beholdninger		244.930	136.936
Kortfristet gæld til banker		(66.004)	(114.746)
Likvider ultimo		<u>178.926</u>	<u>22.190</u>

Koncernens noter

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
1. Nettoomsætning		
Maritimt udstyr	2.015.625	1.834.229
Opbevaringsløsninger	73.165	70.253
Udlejningsejendomme	23.557	25.221
Frysehuse og isværker	257.911	255.257
	2.370.258	2.184.960

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
2. Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor		
Lovpligtig revision	960	906
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	147	154
Skatterådgivning	2.228	1.068
Andre ydelser	5.298	547
	8.633	2.675

Oversigten ovenfor omfatter honorar til Deloitte inkl. tilknyttede virksomheder.

Herudover har andre revisorer modtaget følgende honorarer:

Lovpligtig revision 3.104 t.kr. (2.721 t.kr. i 2017)

Andre erklæringsopgaver med sikkerhed 2.189 t.kr. (441 t.kr. i 2017)

Skatterådgivning 432 t.kr. (604 t.kr. i 2017)

Andre ydelser 177 t.kr. (419 t.kr. i 2017)

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
3. Personaleomkostninger		
Gager og lønninger	628.626	572.902
Pensioner	43.862	39.843
Andre omkostninger til social sikring	83.804	70.380
	756.292	683.125

Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte medarbejdere	2.540	2.205
---	--------------	--------------

	Ledelses- vederlag 2018 t.kr.	Ledelses- vederlag 2017 t.kr.
Samlet for ledelseskategorier	7.195	6.385
	7.195	6.385

Koncernens noter

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
4. Skat af årets resultat		
Aktuel skat	43.433	50.786
Ændring af udskudt skat	8.228	1.501
Regulering vedrørende tidligere år	51	(1.181)
	51.712	51.106

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
5. Forslag til resultatdisponering		
Ordinært udbytte for regnskabsåret	40.000	31.000
Overført resultat	55.020	86.109
Minoritetsinteressers andel af resultatet	35.966	41.519
	130.986	158.628

	Færdig- gjorte udviklings- projekter t.kr.	Erhver- vede immaterielle anlægs- aktiver t.kr.	Goodwill t.kr.	Udviklings- projekter under udførelse t.kr.
6. Immaterielle anlægsaktiver				
Kostpris primo	58.815	13.110	84.665	23.841
Tilgang ved virksomhedskøb o.l.	10.687	3.582	50.019	0
Valutakursreguleringer	(53)	98	573	0
Tilgange	32.788	147	2.846	13.794
Afgange	0	0	0	(10.994)
Kostpris ultimo	102.237	16.937	138.103	26.641
Af- og nedskrivninger primo	(42.093)	(8.715)	(37.607)	(3.762)
Valutakursreguleringer	53	(89)	(72)	0
Årets afskrivninger	(6.285)	(1.744)	(9.513)	0
Af- og nedskrivninger ultimo	(48.325)	(10.548)	(47.192)	(3.762)
Regnskabsmæssig værdi ultimo	53.912	6.389	90.911	22.879

Udviklingsprojekter

Færdiggjorte udviklingsprojekter omfatter primært redningsudstyr til passagerskibe, hvortil der optages ordrer og levereres i tilfredsstillende omfang, samt udvikling af ERP-systemer, som er taget i brug, men hvor der forventes yderligere udvikling i de kommende år.

Koncernens noter

Udvilingsprojekter under udførelse omfatter udvikling af et redningssystem til passagerskibe, og projektet er pt. i sin afsluttende fase og forventes klar til levering inden for det kommende år.

Goodwill

Det positive forskelsbeløb opstået i forbindelse med virksomhedssammenslutninger udgør pr. 31.12.2018 60.454 t.kr. Forskelsbeløbet er forøget med årets tilgang på 42.549 t.kr.

	Grunde og bygninger t.kr.	Investe- rings- ejendomme t.kr.	Produk- tionsanlæg og maskiner t.kr.	Andre anlæg, drifts- materiel og inventar t.kr.
7. Materielle anlægsaktiver				
Kostpris primo	984.982	386.342	485.533	750.346
Tilgang ved virksomhedskøb o.l.	41.251	0	0	9.568
Valutakursreguleringer	2.556	0	2.018	(2.516)
Overførsler	2.637	3.561	3.018	(3.015)
Tilgange	26.334	2.475	42.951	155.114
Afgange	(24.563)	(44.790)	(3.734)	(16.983)
Kostpris ultimo	1.033.197	347.588	529.786	892.514
Af- og nedskrivninger primo	(407.801)	(7.867)	(351.555)	(509.770)
Valutakursreguleringer	(944)	0	(1.733)	336
Overførsler	153	(3.561)	(3.575)	739
Årets afskrivninger	(27.040)	(1.825)	(21.352)	(84.183)
Tilbageførsel ved afgange	13.622	1.729	3.711	10.031
Af- og nedskrivninger ultimo	(422.010)	(11.524)	(374.504)	(582.847)
Regnskabsmæssig værdi ultimo	611.187	336.064	155.282	309.667
Indregnede renter	0	494	0	0
Ikke-ejede aktiver	0	0	0	725

Koncernens noter

	Indretning af lejede lokaler t.kr.	Materielle anlægs- aktiver under udførelse t.kr.
7. Materielle anlægsaktiver		
Kostpris primo	1.875	1.492
Tilgang ved virksomhedskøb o.l.	0	0
Valutakursreguleringer	(12)	(1)
Overførsler	0	43
Tilgange	0	36.734
Afgange	0	(36)
Kostpris ultimo	1.863	38.232
Af- og nedskrivninger primo	(498)	0
Valutakursreguleringer	3	0
Overførsler	0	0
Årets afskrivninger	(210)	0
Af- og nedskrivninger ultimo	0	0
Af- og nedskrivninger ultimo	(705)	0
Regnskabsmæssig værdi ultimo	1.158	38.232
Indregnede renter	0	66
Ikke-ejede aktiver	0	0

Koncernens noter

	Kapital- andele i associerede virk- somheder t.kr.	Tilgode- havender hos associerede virk- somheder t.kr.	Andre værdi- papirer og kapital- andele t.kr.	Andre tilgode- havender t.kr.
8. Finansielle anlægsaktiver				
Kostpris primo	32.836	15.000	19.199	87.200
Tilgang ved virksomhedskøb o.l.	0	0	0	1.310
Tilgange	4.547	18.500	91	19.337
Afgange	(2.989)	0	(1.408)	(26.100)
Kostpris ultimo	34.394	33.500	17.882	81.747
Opskrivninger primo	(299)	0	(122)	0
Andel af årets resultat	3.274	0	0	0
Regulering interne avancer	59	0	0	0
Udbytte	(5.461)	0	0	0
Årets opskrivninger	0	0	13	0
Tilbageførsel af opskrivninger	2.989	0	0	0
Tilbageførsel ved afgange	0	0	802	0
Opskrivninger ultimo	562	0	693	0
Årets nedskrivninger	0	(15.000)	0	0
Nedskrivninger ultimo	0	(15.000)	0	0
Regnskabsmæssig værdi ultimo	34.956	18.500	18.575	81.747

	Hjemsted	Ejer- andel %
9. Associerede virksomheder		
Efb Elite A/S	Esbjerg	21,2
Isværket A/S	Esbjerg	50,0
A/S Vestfrost	Esbjerg	12,5

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
10. Igangværende arbejder for fremmed regning		
Igangværende arbejder for fremmed regning	84.921	54.079
Foretagne acontofaktureringer	(54.796)	(43.112)
Overført til gældsforpligtelser	6.155	3.177
	36.280	14.144

Koncernens noter

11. Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter består af forudbetalte omkostninger, herunder forudbetaling for forsikringspræmier, periodisering af kundefølgelser samt IT omkostninger mv.

	2018 t.kr.
12. Udskudt skat	
Bevægelser i året	
Primo	74.720
Indregnet i resultatopgørelsen	11.928
Indregnet direkte på egenkapitalen	(34.654)
Ultimo	51.994

13. Andre hensatte forpligtelser

Andre hensatte forpligtelser vedrører garantihensættelser og hensættelser til udskudt betaling vedrørende køb af virksomheder.

	Forfald inden for 12 måneder 2018 t.kr.	Forfald inden for 12 måneder 2017 t.kr.	Forfald efter 12 måneder 2018 t.kr.	Restgæld efter 5 år t.kr.
14. Langfristede gældsforpligtelser				
Gæld til realkreditinstitutter	25.593	25.280	418.882	316.867
Bankgæld	50.533	13.049	613.866	6.785
Finansielle leasingforpligtelser	430	248	296	0
Deposita	0	0	6.131	0
	76.556	38.577	1.039.175	323.652

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
15. Ændring i arbejdskapital		
Ændring i varebeholdninger	(52.871)	21.136
Ændring i tilgodehavender	14.533	68.477
Ændring i leverandørgæld mv.	1.504	(59.008)
Andre ændringer	1.047	8.573
	(35.787)	39.178

Koncernens noter

16. Finansielle instrumenter

Koncernen afdækker valutarisici på forventede transaktioner i USD, EUR, SGD, NOK, SEK, CAD, GBP og THB indenfor det førstekomende år med valutaterminskontrakter.

	Kontrakts- mæssig værdi (t.kr.)
USD - 0-23 mdr.	144.985
EUR - 0-15 mdr.	15.075
SGD - 0-3 mdr.	9.848
NOK - 0-3 mdr.	7.740
SEK - 0-3 mdr.	3.116
CAD - 0-3 mdr.	1.243
GBP - 0-6 mdr.	9.388
THB - 0-12 mdr.	149.749
	341.144

Valutaterminskontrakter vedrører sikring af varesalg og varekøb, jf. selskabets politik herfor. Dagsværdireguleringer indregnes i egenkapitalen og forventes realiseret og indregnet i resultatopgørelsen efter balancedagen. Der er på balancedagen indregnet et tab under anden gæld på 6.149 t.kr. vedrørende ovenstående kontrakter.

I anden gæld indgår negativ dagsværdi af renteswap samt rentelofts- og rentegulvaftaler på 10.252 t.kr. Renteswappene er indgået til sikring af en fast rente på en del af koncernens variabelt forrentede prioritetslån.

Pr. 31.12.2018 har koncernen indgået 5 renteswapaftaler med følgende restgæld, forretning og udløb:

- Restgæld på 36.105 t.kr., der sikrer en fast rente på 2% + bidrag frem til 2034
- Restgæld på 5.936 t.kr., og sikrer en fast rente på 1,3% frem til 2036
- Restgæld på 8.123 t.kr., der sikrer en fast rente på 4,3% frem til 2026
- Restgæld på 15.971 t.kr., der sikrer et fast renteinterval mellem 2,25 og 4,0% frem til 2025
- Restgæld på 36.994 t.kr., der sikrer en fast rente på 2,49% frem til 2022

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
17. Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser		
Forpligtelser i henhold til leje- eller leasingkontrakter frem til udløb i alt	66.083	67.442

Koncernens noter

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
18. Eventualforpligtelser		
Kautions- og garantiforpligtelser	84.472	38.917
Andre eventualforpligtelser	341.144	238.216
Eventualforpligtelser i alt	425.616	277.133

Kautions- og garantiforpligtelser omfatter bankgarantier stillet over for koncernens forretningsforbindelser. Andre eventualforpligtelser udgør terminkontrakter vedrørende køb og salg af valuta. Se endvidere uddybning nedenfor.

Kautions- og garantiforpligtelser omfatter bankgarantier stillet overfor koncernens forretningsforbindelser og andrager pr. 31.12.2018 84.472 t.kr.

Terminkontrakter om salg af valuta i dattervirksomheden Viking Life-Saving Equipment A/S udgør pr. 31.12.2018 i alt 341.144 t.kr. Se endvidere uddybning i note vedrørende "Finansielle instrumenter".

Der er indgået lejeaftaler for koncernens bygninger på lejet grund. Lejeaftalerne kan tidligst opsiges indenfor perioden 01/10-2020 - 01/10-2065.

Koncernens dattervirksomhed, Aktieselskabet af 05.05.1969, har flere igangværende sager mod de slovakiske myndigheder. Sagerne omhandler bl.a. forhold omkring skyldig husleje for 1.005.630 EUR, som er indregnet som en gæld i dattervirksomheden. Herudover har dattervirksomheden også et modrettet krav mod de slovakiske myndigheder med krav om erstatning. Sagerne er endnu ikke afgjort.

19. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Prioritetsgæld er sikret ved pant i ejendomme. Pantet omfatter herudover de til ejendommene hørende produktionsanlæg og maskiner.

Den regnskabsmæssige værdi af pantsatte ejendomme udgør 752.726 kr., og den regnskabsmæssige værdi af pantsatte produktionsanlæg og maskiner udgør 5.182 kr.

Til sikkerhed for koncernens bankgæld er yderligere deponeret ejerpantebreve, skadesløsbreve samt øvrige sikkerheder for ejerforeninger m.v. på nom. 48.259 t.kr.

Dattervirksomheden Blika A/S har stillet virksomhedspant på nom. 2.500 t.kr. til sikkerhed for bankgæld. Virksomhedspantet omfatter pr. 31.12.2018 aktiver til regnskabsmæssig bogført værdi 11.989 t.kr.

20. Transaktioner med nærtstående parter

I henhold til årsregnskabslovens § 98c stk. 7 oplyses alene om transaktioner med nærtstående parter, som ikke er indgået på markedsvilkår. Der har ikke været transaktioner, der ikke er gennemført på markedsvilkår regnskabsåret.

Koncernens noter

	<u>Hjemsted</u>	<u>Rets- form</u>	<u>Ejer- andel %</u>
21. Dattervirk- somheder			
Claus Sørensen A/S	Esbjerg	A/S	100,0
Claus Sørensen Ejendomme Holding A/S	Esbjerg	A/S	100,0
Claus Sørensen Ejendomme A/S	Esbjerg	A/S	100,0
Aktieselskabet af 05.05.1969	Esbjerg	A/S	94,7
Blika s.r.o.	Slovakiet	S.r.o	94,7
Blika A/S	Esbjerg	A/S	96,2
Blika AB	Sverige	AB	96,2
Blika s.r.o.	Tjekkiet	S.r.o	96,2
Viking Life-Saving Equipment A/S	Esbjerg	A/S	67,6
Viking Life-Saving Equipment Inc.	USA	Inc.	67,6
Viking Life-Saving Equipment AS	Norge	AS	67,6
Viking Life-Saving Equipment (Middle East)	Dubai	Ltd.	67,6
Viking Life-Saving Equipment OY	Finland	OY	67,6
Viking Life-Saving Equipment Pte. Ltd.	Singapore	Ltd.	67,6
Viking Life-Saving Equipment Iberica, SA	Spanien	SA	67,6
Viking Life-Saving Equipment SARL	Frankrig	SARL	67,6
Viking Life-Saving Equipment Hong Kong Ltd.	Hong Kong	Ltd.	67,6
Viking Life-Saving Equipment Sverige AB	Sverige	AB	67,6
Viking Life-Saving Equipment (thailand) Ltd.	Thailand	Ltd.	67,6
Viking Life-Saving Equipment Island ehf	Island	Ehf	67,6
Viking Life-Saving Equipment Ltd.	England	Ltd.	67,6
Viking Life-Saving Equipment Trading (Shanghai) Co. Ltd.	Kina	Ltd.	67,6
LLC Viking Life-Saving Equipment Russia	Rusland	LLC	67,6
Viking Life-Saving Equipment Italy s.r.l.	Italien	s.r.l.	67,6
Viking Life-Saving Equipment Estonia AS	Estland	AS	67,6

Koncernens noter

	<u>Hjemsted</u>	<u>Rets- form</u>	<u>Ejer- andel %</u>
21. Dattervirk- somheder (fortsat)			
Viking Life-Saving Equipment (SA) (Pty) Ltd.	Sydafrika	Ltd.	67,6
Viking Life-Saving Equipment (M) Sdn Bhd.	Malaysia	Bhd.	67,6
Viking Life-Saving Equipment (Australia) PTY LLC	Australien	PTY LLC	67,6
Viking Life-Saving Equipment Bulgaria EOOD	Bulgarien	EOOD	67,6
Viking Life-Saving Equipment GmbH & Co. KG	Tyskland	GmbH & Co. KG	67,6
Quest Enterprises Inc.	USA	Inc.	67,6
Viking Life-Saving Equipment Mumbai Pvt. Ltd.	Indien	Ltd.	67,6
Viking Life-Saving Equipment Istanbul Denizcilik Ticaret A/S	Tyrkiet	A/S	67,6
Viking Life-Saving Equipment Brazil Ltd.	Brasilien	Ltd.	67,6
Viking Life-Saving Equipment (ROH), Ltd.	Thailand	Ltd.	67,6
Viking Life-Saving Equipment Panama Free Zone SA	Panama	SA	67,6
Viking Life-Saving Equipment d.o.o.	Kroatien	d.o.o.	67,6
Viking Life-Saving Equipment PPE EOOD	Bulgarien	EOOD	67,6
Viking Life-Saving Equipment Production BG EOOD	Bulgarien	EOOD	67,6
Viking Life-Saving Equipment SA DE CV	Mexico	CV	67,6
Viking Life-Saving Equipment BV	Holland	BV	67,6
LLC Viking Life-Saving Equipment Ukraine	Ukraine	LCC	67,6
Viking Saatsea ApS	Esbjerg	ApS	67,6
Viking Verwaltungs GmbH	Tyskland	GmbH	67,6
Viking Life-Saving Equipment Services (Thailand) Ltd	Thailand	Ltd.	67,6
Nadiro A/S	Danmark	A/S	67,6
Viking Life-Saving Equipment Korea LLC	Korea	LLC	67,6
Norsafe AS	Norge	AS	67,6
Norsafe IPR AS	Norge	AS	67,6
Norsafe Fours AS (Dubai)	Norge	AS	67,6
Norsafe Årsnes LI AS	Norge	AS	67,6

Koncernens noter

	<u>Hjemsted</u>	<u>Rets- form</u>	<u>Ejer- andel %</u>
21. Dattervirk- somheder (fortsat)			
Norsafe Australia PTY LTD	Australien	LTD	67,6
RIB Norsafe Servicos Tecnicos da Petroleo Ltda	Brasilien	Ltda	67,6
Jiangyin Norsafe F.R.P. Co. Ltd.	Kina	Ltd.	67,6
Norsafe Hellas S.A.	Grækenland	S.A.	67,6
Norsafe B.V.	Holland	B.V.	67,6
Norsafe Japan Ltd.	Japan	Ltd.	67,6
Norsafe Korea Co., Ltd.	korea	Ltd.	67,6
Lifeboat Services de Mexico SA de CV	Mexico	SA de CV	67,6
Norsafe Singapore PTE Ltd.	Singapore	PTE Ltd.	67,6
Norsafe - SBI Investments PRE Ltd.	Singapore	PTE Ltd.	67,6
Norsafe Limited	England	Ltd.	67,6
Norsafe Marine & Offshore Services, LLC	USA	LLC	67,6

Modervirksomhedens resultatopgørelse for 2018

	<u>Note</u>	<u>2018 t.kr.</u>	<u>2017 t.kr.</u>
Administrationsomkostninger	1	(4.273)	(4.176)
Driftsresultat		(4.273)	(4.176)
Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder		108.312	116.509
Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder		3.333	3.997
Indtægter af andre finansielle anlægsaktiver		14	81
Andre finansielle indtægter	2	4.088	9.436
Nedskrivning af finansielle aktiver		(16.000)	0
Andre finansielle omkostninger	3	(5.827)	(1)
Resultat før skat		89.647	125.846
Skat af årets resultat	4	4.632	(799)
Årets resultat	5	94.279	125.047

Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2018

	Note	2018 t.kr.	2017 t.kr.
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder		1.049.153	954.571
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		0	40.000
Kapitalandele i associerede virksomheder		34.350	31.931
Tilgodehavender hos associerede virksomheder		18.500	15.000
Andre værdipapirer og kapitalandele		19.069	18.965
Andre tilgodehavender		7.131	7.755
Finansielle anlægsaktiver	6	1.128.203	1.068.222
Anlægsaktiver		1.128.203	1.068.222
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		33.634	32.100
Andre tilgodehavender		0	216
Tilgodehavende selskabsskat		13.710	8.450
Tilgodehavender		47.344	40.766
Andre værdipapirer og kapitalandele		49.164	49.174
Værdipapirer og kapitalandele		49.164	49.174
Likvide beholdninger		2.309	7.036
Omsætningsaktiver		98.817	96.976
Aktiver		1.227.020	1.165.198

Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2018

	<u>Note</u>	<u>2018 t.kr.</u>	<u>2017 t.kr.</u>
Virksomhedskapital	7	250.000	250.000
Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode		319.197	263.754
Overført overskud eller underskud		616.265	619.074
Forslag til udbytte for regnskabsåret		40.000	31.000
Egenkapital		<u>1.225.462</u>	<u>1.163.828</u>
Leverandører af varer og tjenesteydelser		1	0
Anden gæld		1.557	1.370
Kortfristede gældsforpligtelser		<u>1.558</u>	<u>1.370</u>
Gældsforpligtelser		<u>1.558</u>	<u>1.370</u>
Passiver		<u>1.227.020</u>	<u>1.165.198</u>
Eventualforpligtelser	8		
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	9		
Nærtstående parter med bestemmende indflydelse	10		
Transaktioner med nærtstående parter	11		

Modervirksomhedens egenkapitalopgørelse for 2018

	Virksom- hedskapital t.kr.	Reserve for netto- opskrivning efter indre værdi- metode t.kr.	Overført overskud eller underskud t.kr.	Forslag til udbytte for regnskabs- året t.kr.
Egenkapital primo	250.000	263.754	619.074	31.000
Udbetalt ordinært udbytte	0	0	0	(31.000)
Valutakursreguleringer	0	5.706	0	0
Værdireguleringer	0	(6.319)	0	0
Øvrige egenkapitalposter	0	(1.413)	0	0
Skat af egenkapitalbevægelser	0	381	0	0
Årets resultat	0	57.088	(2.809)	40.000
Egenkapital ultimo	250.000	319.197	616.265	40.000
				I alt t.kr.
Egenkapital primo				1.163.828
Udbetalt ordinært udbytte				(31.000)
Valutakursreguleringer				5.706
Værdireguleringer				(6.319)
Øvrige egenkapitalposter				(1.413)
Skat af egenkapitalbevægelser				381
Årets resultat				94.279
Egenkapital ultimo				1.225.462

Modervirksomhedens noter

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
1. Personaleomkostninger		
Gager og lønninger	3.339	3.048
Andre omkostninger til social sikring	2	4
Andre personaleomkostninger	2	2
	3.343	3.054
Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte medarbejdere	1	1
	Ledelses- vederlag 2018 t.kr.	Ledelses- vederlag 2017 t.kr.
Samlet for ledelseskategorier	3.343	2.935
	3.343	2.935
	2018 t.kr.	2017 t.kr.
2. Andre finansielle indtægter		
Finansielle indtægter fra tilknyttede virksomheder	2.312	2.360
Renteindtægter i øvrigt	1.018	839
Øvrige finansielle indtægter	758	6.237
	4.088	9.436
	2018 t.kr.	2017 t.kr.
3. Andre finansielle omkostninger		
Renteomkostninger i øvrigt	5.827	1
	5.827	1
	2018 t.kr.	2017 t.kr.
4. Skat af årets resultat		
Aktuel skat	(4.612)	1.173
Regulering vedrørende tidligere år	(20)	(374)
	(4.632)	799

Modervirksomhedens noter

	2018		2017
	t.kr.		t.kr.
5. Forslag til resultatdisponering			
Ordinært udbytte for regnskabsåret	40.000		31.000
Overført til reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	57.088		44.727
Overført resultat	(2.809)		49.320
	94.279		125.047
	Kapital-	Tilgode-	Kapital-
	andele i	havender hos	andele i
	tilknyttede	tilknyttede	associerede
	virk-	virk-	virk-
	somheder	somheder	somheder
	t.kr.	t.kr.	t.kr.
6. Finansielle anlægsaktiver			
Kostpris primo	631.897	40.000	21.817
Tilgange	40.000	0	4.547
Afgange	0	(40.000)	(2.989)
Kostpris ultimo	671.897	0	23.375
Opskrivninger primo	322.674	0	10.114
Egenkapitalreguleringer	(1.645)	0	0
Andel af årets resultat	108.312	0	3.274
Regulering interne avancer	0	0	59
Udbytte	(52.085)	0	(5.461)
Årets opskrivninger	0	0	0
Tilbageførsel af opskrivninger	0	0	2.989
Opskrivninger ultimo	377.256	0	10.975
Årets nedskrivninger	0	0	0
Nedskrivninger ultimo	0	0	(15.000)
Regnskabsmæssig værdi ultimo	1.049.153	0	34.350
			18.500

Modervirksomhedens noter

	Andre værdi- papirer og kapital- andele t.kr.	Andre tilgode- havender t.kr.
6. Finansielle anlægsaktiver		
Kostpris primo	19.066	7.755
Tilgange	91	1.461
Afgange	0	(2.085)
Kostpris ultimo	19.157	7.131
Opskrivninger primo	(101)	0
Egenkapitalreguleringer	0	0
Andel af årets resultat	0	0
Regulering interne avancer	0	0
Udbytte	0	0
Årets opskrivninger	13	0
Tilbageførsel af opskrivninger	0	0
Opskrivninger ultimo	(88)	0
Årets nedskrivninger	0	0
Nedskrivninger ultimo	0	0
Regnskabsmæssig værdi ultimo	19.069	7.131

Specifikation af kapitalandele i dattervirksomheder fremgår af noterne til koncernregnskabet.

	Hjemsted	Rets- form	Ejer- andel %
Kapitalandele i associerede virksomheder omfatter:			
Isværket A/S	Esbjerg	A/S	50,0
EfB Elite A/S	Esbjerg	A/S	8,9
A/S Vestfrost	Esbjerg	A/S	12,5

	Antal	Pålydende værdi t.kr.	Nominal værdi t.kr.
7. Virksomhedskapital			
Aktiekapital	2.500.000	100	250.000
	2.500.000		250.000

Modervirksomhedens noter

8. Eventualforpligtelser

Selskabet er administrationsselskab i en dansk sambeskatning. Selskabet hæfter derfor i henhold til selskabsskattelovens regler herom for indkomstskatter mv. for de sambeskattede selskaber og ligeledes for eventuelle forpligtelser til at indeholde kildeskat på renter, royalties og udbytter for disse selskaber.

9. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Claus Sørensens Fond Holding A/S har kautioneret for bankgælden i datterselskabet Blika A/S og Blika s.r.o. (Tjekket). Gælden pr. 31.12.2018 var 20.166 t.kr.

10. Nærtstående parter med bestemmende indflydelse

Claus Sørensens Fond ejer alle aktier i selskabet og har dermed bestemmende indflydelse på dette.

11. Transaktioner med nærtstående parter

I henhold til årsregnskabslovens § 98c stk. 7 oplyses alene om transaktioner med nærtstående parter, som ikke er indgået på markedsvilkår. Der har ikke været transaktioner, der ikke er gennemført på markedsvilkår regnskabsåret.

Anvendt regnskabspraksis

Regnskabsklasse

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for regnskabsklasse C (stor).

Koncernregnskabet og årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når virksomheden som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå virksomheden, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter, i takt med at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden og de virksomheder (dattervirksomheder), som kontrolleres af modervirksomheden. Modervirksomheden anses for at have kontrol, når den direkte eller indirekte ejer mere end 50% af stemmerettighederne eller på anden måde kan udøve eller faktisk udøver bestemmende indflydelse. Virksomheder, hvori koncernen direkte eller indirekte besidder mellem 20% og 50% af stemmerettighederne og udøver betydelig, men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder.

Konsolideringsprincipper

Koncernregnskabet udarbejdes på grundlag af regnskaber for modervirksomheden og dens dattervirksomheder. Udarbejdelse af koncernregnskabet sker ved sammenlægning af regnskabsposter af ensartet karakter. Ved konsolideringen foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, interne mellemværender og udbytter samt fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder. De regnskaber, der anvendes til brug for konsolideringen, udarbejdes i overensstemmelse med koncernens regnskabspraksis.

I koncernregnskabet indregnes dattervirksomhedernes regnskabsposter 100%. Minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af resultatet præsenteres som en særskilt post i ledelsens forslag til resultatdisponering og deres andel dattervirksomhedernes nettoaktiver præsenteres som en særskilt post under koncernens egenkapital.

Anvendt regnskabspraksis

Kapitalandele i dattervirksomheder udlignes med den forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes nettoaktiver på overtagelsestidspunktet opgjort til dagsværdi.

Virksomhedssammenslutninger

Nyerhvervede eller nystiftede virksomheder indregnes i koncernregnskabet fra henholdsvis overtagelsestidspunktet og stiftelsestidspunktet. Solgte eller afviklede virksomheder indregnes i den konsoliderede resultatopgørelse frem til henholdsvis afståelsestidspunktet og afviklingstidspunktet.

Ved køb af nye virksomheder anvendes overtagelsesmetoden, hvorefter de nytilkøbte virksomheders identificerbare aktiver og forpligtelser måles til dagsværdi på overtagelsestidspunktet. Der hensættes alene til dækning af omkostninger ved omstruktureringer i den erhvervede virksomhed i det omfang, de er besluttet i den erhvervede virksomheden inden overtagelsen. Der tages hensyn til skatteeffekten af de foretagne omvurderinger.

Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem kostprisen for den erhvervede kapitalandel og dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser indregnes under immaterielle anlægsaktiver og afskrives systematisk over resultatopgørelsen efter en individuel vurdering af brugstiden. Hvis der ikke kan skønnes en pålidelig brugstid fastsættes denne til 10 år. Brugstiden revurderes årligt

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens valutakurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på henholdsvis betalingsdagen og balancedagen, indregnes i resultatopgørelsen som finansielle poster. Materielle og immaterielle anlægsaktiver, varebeholdninger og andre ikke-monetære aktiver, der er købt i fremmed valuta, omregnes til historiske kurser.

Ved indregning af udenlandske datter- og associerede virksomheder, der er selvstændige enheder, omregnes resultatopgørelserne til gennemsnitlige valutakurser for månederne, som ikke afviger væsentligt fra transaktionsdagens kurser. Balanceposterne omregnes til balancedagens valutakurser. Goodwill betragtes som tilhørende den selvstændige udenlandske enhed og omregnes til balancedagens kurs. Kursdifferencer, opstået ved omregning af udenlandske dattervirksomheders egenkapital ved årets begyndelse til balancedagens valutakurser samt ved omregning af resultatopgørelser fra gennemsnitskurser til balancedagens valutakurser, indregnes direkte på egenkapitalen.

Ved indregning af udenlandske dattervirksomheder, der er integrerede enheder, omregnes monetære aktiver og forpligtelser til balancedagens kurs. Ikke-monetære aktiver og forpligtelser omregnes til kursen på anskaffelsestidspunktet eller på tidspunktet for eventuelle efterfølgende op- eller nedskrivninger. Resultatopgørelsens poster omregnes til gennemsnitlige valutakurser for månederne, idet poster afledt af ikke-monetære aktiver og forpligtelser dog omregnes til historiske kurser gældende for de pågældende ikke-monetære poster.

Anvendt regnskabspraksis

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter måles ved første indregning i balancen til kostpris og efterfølgende til dagsværdi. Afledte finansielle instrumenter indregnes under henholdsvis andre tilgodehavender og anden gæld.

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med ændringer i værdien af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelse.

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af fremtidige transaktioner, indregnes direkte på egenkapitalen. Når de sikrede transaktioner realiseres, indregnes de akkumulerede ændringer som en del af kostprisen for de pågældende regnskabsposter.

For afledte finansielle instrumenter, som ikke opfylder betingelserne for behandling som sikringsinstrumenter, indregnes ændringer i dagsværdi løbende i resultatopgørelsen som finansielle poster.

Resultatopgørelse

Nettoomsætning

Nettoomsætning ved salg af handelsvarer og færdigvarer indregnes i resultatopgørelsen, når levering og risikoovergang til køber har fundet sted. Nettoomsætning ved salg af tjenesteydelser indregnes i resultatopgørelsen når levering til køber har fundet sted. Nettoomsætning bestående af husleje samt lagerleje indregnes i resultatopgørelsen for den periode lejen vedrører. Nettoomsætning indregnes eksklusive moms, afgifter og rabatter i forbindelse med salget og måles til salgsværdien af det fastsatte vederlag.

Sammensatte kontrakter består af udlejning af driftsmidler samt udførelse af dertilhørende service som indregnes i resultatopgørelsen. Den andel af omsætningen, som kan henføres til udleje indregnes lineært i resultatopgørelsen over aftaleperioden, mens den tilhørende service indregnes i resultatopgørelsen i forbindelse med udførsel af service.

Igangværende arbejder for fremmed regning indregnes i nettoomsætningen, i takt med at produktionen udføres, således at nettoomsætningen svarer til salgsværdien af det i regnskabsåret udførte arbejde (produktionsmetoden).

Produktionsomkostninger

Produktionsomkostninger omfatter omkostninger, der afholdes for at opnå regnskabsårets nettoomsætning. I produktionsomkostninger indgår direkte og indirekte omkostninger til råvarer og hjælpematerialer, løn og gager, leje og leasing samt af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver, der indgår i produktionsprocessen. Endvidere indgår sædvanlige nedskrivninger af lagerbeholdninger i posten.

Under produktionsomkostninger indregnes tillige hensættelser til tab på igangværende arbejder for fremmed regning.

Anvendt regnskabspraksis

Administrationsomkostninger

Administrationsomkostninger omfatter omkostninger ved virksomhedens administrative funktioner, herunder løn og gager til medarbejdere i administration og ledelse, kontorholdsomkostninger, nedskrivninger af tilgodehavender samt af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver, der benyttes i administrationen af virksomheden.

Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder omfatter den forholdsmæssige andel af de enkelte dattervirksomheders resultat efter fuld eliminering af interne avancer og tab.

Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder

Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder omfatter den forholdsmæssige andel af de enkelte associerede virksomheders resultat efter forholdsmæssig eliminering af interne avancer og tab.

Indtægter af andre finansielle anlægsaktiver

Indtægter af andre finansielle anlægsaktiver, omfatter afkast i form af renter, udbytte o.l. af finansielle anlægsaktiver, der ikke er kapitalandele i tilknyttede eller associerede virksomheder.

Andre finansielle indtægter fra tilknyttede virksomheder

Andre finansielle indtægter fra tilknyttede virksomheder består af renteindtægter mv. fra tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder.

Andre finansielle indtægter

Andre finansielle indtægter består af renteindtægter, nettokursgevinster vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta og amortisering af finansielle indtægter mv.

Finansielle omkostninger fra tilknyttede virksomheder

Finansielle omkostninger fra tilknyttede virksomheder består af renteomkostninger mv. fra gæld til tilknyttede virksomheder.

Andre finansielle omkostninger

Andre finansielle omkostninger består af renteomkostninger, herunder renteomkostninger vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle forpligtelser samt tillæg under acontoskatteordningen mv.

Skat

Årets skat, der består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Modervirksomheden er sambeskattet med alle danske dattervirksomheder. Den aktuelle danske selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige underskud).

Anvendt regnskabspraksis

Balance

Goodwill

Goodwill afskrives lineært over den vurderede brugstid, der fastlægges på baggrund af ledelsens erfaringer inden for de enkelte forretningsområder. Brugstiderne er fastlagt ud fra en vurdering af, i hvilket omfang der er tale om strategisk erhvervede virksomheder med en stærk markedsposition og langsigtet indtjenningsprofil, og i hvilket omfang goodwillbeløbet inkluderer tidsbegrænsede immaterielle ressourcer, som det ikke har været muligt at udskille og indregne som særskilte aktiver. Hvis brugstiden ikke kan skønnes pålideligt, fastsættes den til 10 år. Brugstiderne revurderes årligt. De anvendte afskrivningsperioder udgør op til 10 år.

Goodwill nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Immaterielle rettigheder mv.

Immaterielle rettigheder mv. omfatter igangværende og færdiggjorte udviklingsprojekter med tilknyttede immaterielle rettigheder, erhvervede immaterielle rettigheder og forudbetalinger for immaterielle anlægsaktiver.

Udviklingsprojekter vedrørende produkter og processer, der er klart definerede og identificerbare, hvor den tekniske udnyttelsesgrad, tilstrækkelige ressourcer og et potentielt fremtidigt marked eller udviklingsmulighed i virksomheden kan påvises, og hvor det er hensigten at fremstille, markedsføre eller anvende det pågældende produkt eller den pågældende proces, indregnes som immaterielle anlægsaktiver. Øvrige udviklingsomkostninger indregnes som omkostninger i resultatopgørelsen, når omkostningerne afholdes. Ved indregning af udviklingsprojekter som immaterielle anlægsaktiver bindes et beløb svarende til de afholdte omkostninger på egenkapitalen under reserve for udviklingsomkostninger, der nedbringes i takt med af- og nedskrivninger på udviklingsprojekterne.

Kostprisen for udviklingsprojekter omfatter omkostninger, herunder gager og afskrivninger, der direkte og indirekte kan henføres til udviklingsprojekterne.

Indirekte produktionsomkostninger i form af indirekte henførbare personaleomkostninger og afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver, der er anvendt i udviklingsprocessen, indregnes i kostprisen baseret på det medgåede timeforbrug for det enkelte projekt.

Færdiggjorte udviklingsprojekter afskrives lineært over den forventede brugstid, der fastsættes ud fra en konkret vurdering af det enkelte udviklingsprojekt. Afskrivningsperioden udgør sædvanligvis 5 år. Såfremt brugstiden ikke kan skønnes pålideligt fastsættes den til 10 år. For udviklingsprojekter, der er beskyttet af immaterielle rettigheder, udgør den maksimale afskrivningsperiode restløbetiden for de pågældende rettigheder.

Erhvervede immaterielle rettigheder måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Patenter afskrives lineært over den resterende patentperiode, og licenser afskrives lineært over aftaleperioden.

Immaterielle rettigheder mv. nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Anvendt regnskabspraksis

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger, produktionsanlæg og maskiner samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen og omkostninger til klargøring af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. For finansielt leasede aktiver udgør kostprisen den laveste værdi af dagsværdien af aktivet og nutidsværdien af de fremtidige leasingydelser.

Indirekte omkostninger i form af indirekte henførbare personaleomkostninger og afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver, der er anvendt i fremstillingsprocessen, indregnes i kostprisen baseret på det medgåede timeforbrug for det enkelte aktiv.

Renteomkostninger på lån til finansiering af fremstilling af materielle anlægsaktiver indregnes i kostprisen, hvis de vedrører fremstillingsperioden. Alle øvrige finansieringsomkostninger indregnes i resultatopgørelsen.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

Bygninger	20-40 år
Produktionsanlæg og maskiner	5-15 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	1-8 år
Indretning af lejede lokaler	over lejeperioden

For indretning af lejede lokaler og aktiver omfattet af finansielle leasingaftaler udgør afskrivningsperioden maksimalt aftaleperioden.

Forventede brugstider og restværdier revurderes årligt.

Materielle anlægsaktiver nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Investeringsejendomme

Investeringsejendomme måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen og omkostninger til klargøring af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Renteomkostninger på lån til finansiering af fremstilling af materielle anlægsaktiver indregnes i kostprisen, hvis de vedrører fremstillingsperioden. Alle øvrige finansieringsomkostninger indregnes i resultatopgørelsen.

Anvendt regnskabspraksis

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktiverens forventede brugstider:

	Brugstid	Restværdi
Bolig- og kontorudlejningsejendomme	op til 100 år	75%
Erhvervsudlejningsejendomme op til	40 år	0%

Forventede brugstider og restværdier revurderes årligt.

Investerings ejendomme nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder indregnes og måles i modervirksomhedens regnskab efter den indre værdis metode (equity-metoden). Dette indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne fortjenester og tab.

Nettoopskrivning af kapitalandele i tilknyttede virksomheder overføres i forbindelse med resultatdisponeringen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen. Overførslen sker under hensyntagen til udbytte, der vil blive udloddet på de kommende generalforsamlinger i tilknyttede virksomheder.

Kapitalandele i associerede virksomheder

Kapitalandele i associerede virksomheder indregnes og måles i både koncernregnskabet og moder-virksomhedens regnskab efter den indre værdis metode (equity-metoden). Dette indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi med fradrag eller tillæg af urealiserede, forholdsmæssige interne fortjenester og tab.

Nettoopskrivning af kapitalandele i associerede virksomheder overføres i forbindelse med resultatdisponeringen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen.

Kapitalandele i associerede virksomheder nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi, med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab.

Andre værdipapirer og kapitalandele

Andre værdipapirer og kapitalandele omfatter unoterede værdipapirer og kapitalandele, der måles til kostpris.

Anvendt regnskabspraksis

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris, opgjort efter FIFO-metoden, eller nettorealisationsværdi, hvor denne er lavere.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen med tillæg af hjemtagelsesomkostninger. Kostprisen for fremstillede varer og varer under fremstilling omfatter omkostninger til råvarer, hjælpematerialer og direkte løn samt indirekte produktionsomkostninger.

Indirekte produktionsomkostninger omfatter indirekte materialer og løn, omkostninger til vedligeholdelse af og af- og nedskrivninger på de i produktionsprocessen benyttede maskiner, fabriksbygninger og udstyr samt omkostninger til fabriksadministration og ledelse. Finansieringsomkostninger indregnes ikke i kostprisen.

Nettorealisationsværdi for varebeholdninger opgøres som forventet salgpris med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der skal afholdes for at effektuere salget.

Igangværende arbejder for fremmed regning

Igangværende arbejder for fremmed regning måles til salgsværdien af det på balancedagen udførte arbejde.

Salgsværdien måles på baggrund af færdiggørelsesgraden og de samlede forventede indtægter på det enkelte igangværende arbejde. Færdiggørelsesgraden beregnes normalt som forholdet mellem det faktiske ressourceforbrug og det totale budgetterede ressourceforbrug.

Hvis salgsværdien af et igangværende arbejde ikke kan opgøres pålideligt, måles salgsværdien til de medgåede omkostninger eller til nettorealisationsværdien, hvis denne er lavere.

Det enkelte igangværende arbejde indregnes i balancen under tilgodehavender eller gældsforpligtelser, afhængigt af om nettoværdien, opgjort som salgsværdien med fradrag af modtagne forudbetalinger, er positiv eller negativ.

Omkostninger i forbindelse med salgsarbejde og opnåelse af kontrakter samt finansieringsomkostninger indregnes i resultatopgørelsen, når de afholdes.

Tilgodehavende og skyldig selskabsskat

Aktuelle skatteforpligtelser eller tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, reguleret for betalt acontoskat.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Værdipapirer og kapitalandele

Værdipapirer indregnet under omsætningsaktiver omfatter børsnoterede værdipapirer, der måles til dagsværdi (børskurs) på balancedagen.

Anvendt regnskabspraksis

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter kontante beholdninger og bankindeståender.

Udbytte

Udbytte indregnes som en gældsforpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på generalforsamlingen. Det foreslåede udbytte for regnskabsåret vises som en særskilt post i egenkapitalen. Ekstraordinære udbytter vedtaget i regnskabsåret indregnes direkte på egenkapitalen ved udlodning og vises som en særskilt post i ledelsens forslag til resultatdisponering.

Minoritetsinteresser

Minoritetsinteresser omfatter minoritetsinteressers andel af dattervirksomhedernes egenkapital, hvor denne ikke er ejet 100% af modervirksomheden.

Udskudt skat

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser, hvor den skattemæssige værdi af aktiverne opgøres med udgangspunkt i den planlagte anvendelse af det enkelte aktiv.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede, skattemæssige underskud, indregnes i balancen med den værdi, aktivet forventes at kunne realiseres til, enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoskatteaktiver.

Udskudt skat vedrørende genbeskatning af tidligere fratrukne underskud i udenlandske dattervirksomheder indregnes ud fra en konkret vurdering af hensigten med den enkelte dattervirksomhed.

Andre hensatte forpligtelser

Andre hensatte forpligtelser omfatter forventede garantiforpligtelser mv.

Andre hensatte forpligtelser indregnes og måles som det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for på balancedagen at afvikle forpligtelserne. Hensatte forpligtelser med forventet forfaldstid ud over et år fra balancedagen måles til tilbagediskonteret værdi.

Garantiforpligtelser omfatter forpligtelser til udbedring af fejl og mangler inden for garantiperioden.

Ved erhvervelse af virksomheder og kapitalandele i tilknyttede virksomheder hensættes til omkostninger vedrørende omstruktureringer i den overtagne virksomhed, som er besluttet og offentliggjort inden senest på overtagelsestidspunktet.

Når det er sandsynligt, at de samlede omkostninger vil overstige de samlede indtægter på et igangværende arbejde for fremmed regning, hensættes til dækning af det samlede tab, der påregnes ved det pågældende arbejde.

Anvendt regnskabspraksis

Gæld til realkreditinstitutter

Gæld til realkreditinstitutter i form af prioritetsgæld måles på tidspunktet for lånoptagelse til kostpris, der svarer til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. Efterfølgende måles prioritetsgæld til amortiseret kostpris. Dette betyder, at forskellen mellem provenuet ved lånoptagelsen og den nominelle værdi, der skal tilbagebetales, indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden som en finansiel omkostning ved anvendelse af den effektive rentes metode.

Leasingforpligtelser

Leasingforpligtelser vedrørende finansielt leasede aktiver indregnes i balancen som gældsforpligtelser og måles på tidspunktet for indgåelse af kontrakten til nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse. Efter første indregning måles leasingforpligtelserne til amortiseret kostpris. Forskellen mellem nutidsværdien og den nominelle værdi af leasingydelse indregnes i resultatopgørelsen over kontraktens løbetid som en finansiel omkostning.

Operationelle leasingaftaler

Leasingydelser vedrørende operationelle leasing-aftaler indregnes lineært i resultatopgørelsen over leasing-perioden.

Andre finansielle forpligtelser

Andre finansielle forpligtelser måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Modtagne forudbetalinger fra kunder

Modtagne forudbetalinger fra kunder omfatter beløb modtaget fra kunder forud for tidspunktet for levering af den aftalte vare eller færdiggørelse af den aftalte tjenesteydelse.

Pengestrømsopgørelsen

Pengestrømsopgørelsen viser pengestrømme vedrørende drift, investeringer og finansiering samt likviderne ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme vedrørende driftsaktiviteter præsenteres efter den indirekte metode og opgøres som driftsresultatet reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital og betalt selskabsskat.

Pengestrømme vedrørende investeringsaktiviteter omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af finansielle anlægsaktiver samt køb, udvikling, forbedring og salg mv. af immaterielle og materielle anlægsaktiver, herunder anskaffelse af finansielt leasede aktiver.

Pengestrømme vedrørende finansieringsaktiviteter omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af virksomhedskapital og omkostninger forbundet hermed samt optagelse af lån, indgåelse af finansielle leasingaftaler, afdrag på rentebærende gæld og betaling af udbytte.

Likvider omfatter likvide beholdninger med fradrag af kortfristet bankgæld.